

D A N I C A.

Katolišk cerkven list.

Tečaj XI.

V Ljubljani 4. sušca 1858.

List 5.

Solze nad terpečim Jezusam.

(Stara pesem popravljena).

Oko jokaj, serce pokaj
Od velike žalosti!
Kaj Gospod ima terpeti.
Kako britko mora umreti!
De nas reši pogubljenja.
In nas pelje do življenja.
Oko jokaj.

Oko jokaj, serce pokaj
Od velike žalosti!
Jezus pot kervav preliva,
Grešna strast je tega kriva;
Grešnik iše le sladnosti.
Množi Jezusu britkosti.
Oko jokaj.

Oko jokaj, serce pokaj
Od velike žalosti!
Jagne nič ne zadolženo,
Je nemilo raztepeno;
Greha vterjena navada
Rane k ranam mu naklada.
Oko jokaj.

Oko jokaj, serce pokaj
Od velike žalosti!
Teraje v krono vkup se sklene,
Jezusu na glavo dene;
Tak napuh se povisuje,
In Gospoda ponižuje.
Oko jokaj.

Oko jokaj, serce pokaj
Od velike žalosti!
V smert obsojen je Presveti,
Križ na rame mora vzeti;
Vse to dela sila greha,
Ki godi se brez preneha.
Oko jokaj.

Oko jokaj, serce pokaj
Od velike žalosti!
Ah umerje Vzemogoči.
In vso drago kri pretoči;
Grešnika vse to ne gane,
Le oterpnjen rad ostane.
Oko jokaj.

Oko jokaj, serce pokaj
Od velike žalosti!
Greha dalje ne storimo.
Se za prejšnje spokorimo;
Smert Gospodova presveta
Nam v rešenje bodi šteta.
Oko jokaj, serce pokaj.
De še najdeš milosti.

Hieinger.

ANTON ALOJZI

po Božjim usmiljenji in po milosti svetiga apostoljskiga Sedeža
Knezo - škof v Ljubljani itd.

Vsim ljubljenim vernim Ljubljanske škofije
zveličanje in blagoslov v Gospodu!

(Konec.)

Znano nam je, de se je sv. Avgustin dolgo časa seboj vojskoval, de je v grehu, v zmoti in v temi taval, dokler ni slišal besede Božje iz ust svetiga škofa Ambroža, dokler ni zaslišal glasú, ki mu je rekel: „Vzemi in beri“, in dokler ni v roke vzel listov svetiga aposteljna Pavla, in zadel na besede, in jih bral: „Kakor po dnevu poštono hodimo, ne v požreznosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevošljivosti; temuč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa, in ne strézite mesu v poželjenji“ (Rimlj. 13, 13.). Ta beseda Božja mu je tako globoko v serce segla, de se je ves ginjen veselja zjokal, ker je v Kristusu Boga, in v Bogu večno življenje našel.

Mnoge so tedaj pota, mnogi pripomočki, po katerih človek vero v Kristusa zadobi, in po katerih naša vera oživi. Kristus, ki je za vsa umeril, de bi vse zveličal, vsačiga

sprejme, kateri s pobožnim sercem po njem poprašuje, in ga zvesto iše. Za slehernim skerbno hodi, slehernimu zamore oči odpreti, kakor jih je odperl sleporojenimu. Slehernimu zamore serce giniti in ga za dobro ogreti in vneti, sleherniga tako ali tako raniti in ozdraviti, sleherniga tako ali tako na-se potegniti in ga seboj skleniti, če se mu le ne ustavlja, ampak ga z ravnim sercem iše. Tedaj je zlasti v naši moči, de na vsak tak glas skerbno čujemo, de ga ne preslišimo, de nebeske luči, de zvezd svete vere, kadar ktera v nas zasveti, ne ugasimo, temuč de se je poprimemo, in zvesto za njo hodimo, tako dolgo, de nas k Jezusu pripelje, in vera v nas oživi.

Blagor jim, ki so Jezusa našli, le oni umejo veliko srečo žive vere v našiga Odrešenika; zakaj samo v Jezusu je zveličanje in v nikomur družim ne. Vender naj ne obupajo tudi tisti, kateri ga še le išejo, ali pa ga še niso začeli iskati. Išite! pravim vsim takim, in bote najdlji; zakaj glas Božji vas še zmirej mnogoterno kliče, ali po vesti, ko vas ta no-tranji glas svari, toži in obsodi, ali po terpljenji, ki vam daje čutiti svojo nezmožnost, nečimernost in minljivost vsiga posvetniga blagá, terpljenje namreč vas budi, de bi svoje oči k Bogu povzdigovali. Sploh vse, kar koli je s kersanstvam v zvezi, boljšimu kristjanu na glas govori, ter ga spominja in spodbuduje k živi veri v Kristusa. Vsaka cerkev, ki je posvečena Jezusovimu imenu, kaže kristjanam njih Gospoda in Zveličarja. Vsaka očitna Božja služba, pri kateri se kristjani zbirajo, de Boga v Kristusu molijo; pastirji kersanskiga ljudstva, ki po svojim poklicu svojim čedam vero v Kristusa oznanujejo, jo v njih budé, oživljajo in poterdujejo; vsakdanje svete maše, nedelje in drugi prazniki Cerkve Božje, ki nas spominjajo vsiga, kar je Kristus za nas storil; pridige in kersanski nauki, ki se ob teh dneh imajo; in sveti zakramenti, ki jih Kristusovi služabniki vernim delé, so obilni in močni glasovi, ki v slehernim kristjanu vero budé in oživljajo, če le tem glasovam svojih usés in svojih oči nalaš ne zatiskuje. Memo tega so pa še tudi v naših dneh svitile zvezde, so angelji med ljudmi, ki vam kažejo pot, ki derži k živi veri v Kristusa. So modri, so pobožni in sveti ljudje, ki so po preiskovanji in po veri Kristusa našli, ki vas z besedo in zgledi k njemu vabijo. Njim se pridružite, po njih se dajte peljati k Kristusu. So tudi bukve in pisma, v katerih zvezde svetijo, v katerih nam angelji govore, v katerih modri kažejo zveličanje vesoljniga svetá; jemljite te bukve v roke, in po njih se dajte peljati k Kristusu. V Cerkvi Božji je živa beseda, ki vam je namesti angeljev, namesti zvezd in namesti vodnikov po potu tega življenja. Sveti evangeli je tisti véliki zvon v stolpu (turnu) svete Cerkve, ki vas vse k Kristusu kliče. Kar je v njem zapisano, je k našimu pridu zapisano. Vse obljube so nam v obujenje, vse pretenja ali žuganja so nam v svarjenje, vse razodenja so nam v poduk, vse djanja Božjih mož so nam v zgled, vse tolažila so nam v spodbudo zapisane. Berite te bukve in premišlujte v njih, in Bog

vam bo oči in serce odperl, de najdete v njih živo vero v Kristusa.

Ne obupajte, ako precej ne najdete; zakaj Bog se zmiram živi, ki v vsim vse dela, ki je poslal na vse kraje svoje angelje, svoje zvezde, svoje namestnike, de nam kažejo pravo pot v življenje. Bog hoče, de ga išimo, in le njim, ki ga išejo, se dá najti. Naj vam ne upada serce: zakaj ni ga takó oterpjeniga človeka, de bi ga Bog ne mogel spreobrniti in si ga pridobiti, kakor je spreobrnil zdvijaniga Savla, ter ga je sebi pridobil.

Bodite tedaj serčni in išite, tode nikar se ne molite, ter ne mislite, de ste vero v Kristusa našli, dokler se ne kaže v vašim življenji, dokler po veri ne živite, dokler živa vera vašiga serca ne prevzame in ne poboljša; zakaj prava kersanska vera ne more biti brez dobrih del; kdor ima tedaj živo vero v sercu, ona se gotovo tudi v njegovim življenji razodeva, sicer je vera mrtva, mrtva vera pa nam ne zamore k čednosti in k zveličanju pomagati, kakor mrtvo truplo ne premore siromaku milošnje podeliti. To je tista lepa prilika, ki jo pové sveti Jakop v svojim listu, de bi z njo pojasnil svojo veliko pridigo: „Vera brez dobrih del je mrtva“ (Jak. 2. 26.).

Saj nam vsim Kristus kliče: Kdor hoče zveličan biti, naj hodi za menoj, naj sam sebe zatajuje, naj zadene svoj križ na ramo, naj voljno nosi breme, ki mu je naloženo, naj zatéra poželjivost svojiga serca, naj se uči biti ponižen in krotak, kakor sim jez; naj govori in molči, kakor sim jez govoril in molčal; naj zaupa v Očeta, kakor sim jez zaupal; naj potrebnim pomaga, kakor sim jez pomagal; naj dela in móli, kakor sim jez delal in mólil.

Kdor tedaj ta glas sliši, pa se po njem ne ravna, temuč dela to, kar se njegovim počutkam prilaga, in ne zatajuje samiga sebe; kdor svoj križ otersa, in ga voljno ne nosi; kdor streže poželjivosti svojiga serca, in je ne zatéra; kdor se v nečimernih mislih zgublja in v svoji nečimernosti povzdiguje, in ne ponižuje; kdor se nad svojim bližnjim mašuje, in mu ne odpusa; kdor govori, kjer bi mogel molčati, in molči, kjer bi mogel govoriti; kdor je prezlóžen in preboječ, de bi se za resnico in pravico potegnil, ter se preganjanja boji; kdor le v ljudi zaupa, v Boga pa ne zaupa; kdor je terd do svojih potrebnih bratov, in se do njih pohlevno ne obnaša in jim ne pomaga; kdor v lenobi živi in pohajkva, ter se s praznimi reči peča, in pridno ne dela, svojih dolžnost ne spolnuje in ne móli, od taciiga človeka se v resnici ne more reči, de ima živo vero v Kristusa.

Prava kersanska vera se razodeva po skerbnim prizadevanji, vse tisto zboljšati, kar človek nad seboj pomanjkljiviga in grešniga vidi. Zatorej bo krivčnik, ako zadobi živo vero, gotovo tudi storjene krivice poravnal, in bo slehernimu dajal, kar mu gre, čast komur gre čast, spoštovanje cesarju, pokorsino postavi, vsakimu toliko cislaja, kolikor ga personi, službi in zasluženju gre. Kersanska vera pusti vsakimu, kar je njegoviga, ona pri prodajanji ne zakriva slabiga blagá, ne goljufuje svojiga bližnjiga, ne zatéra revnih in slabih, tudi ne s terdnim in zaničljivim obnašanjem do njih. Zatorej si bo premožni človek, ki mu je Bog bogastvo dal, ako ima pravo kersansko vero, gotovo tudi prizadeval, de si bo s pravim obračanjem svojiga premoženja tudi zaklade v nebesih nabiral. On se bo le za zvestiga hišnika Božjiga imel; kar sam vziva, bo s hvaležnostjo in zmérno žival, in vbogim od svojiga premoženja toliko dajal, kolikor premore. Zato bo on, ki veruje, de je zvesto spolnovanje naloženih dolžnost pravo počesenje Božje, gotovo tudi z voljo delal vse dobro, kar v svojim stanu premore storiti in je dolžan storiti. On bo skerbno spolnoval dolžnosti svojiga poklica, naj si bo ze sam ali vpričo družih ljudi, naj si ga že ljudje vidijo ali ne vidijo, bodi si majhno ali veliko, naj si ga že svet óčitno hvali ali zaničuje, bodi si ob času obilnosti ali pomanjkanja, on bo opravljal svoje vsakdanje delo po svoji móči z vednim

pogledam v Boga, ki je Gospod vse zetje. On, ki je dosihmal svoji poželjivosti stregel, ako resnično v Kristusa veruje, bo gotovo začel, svoje hudo poželenje v sebi krotiti, ter ga bo svojimu duhu pod pokorsino deval; saj je verni kristjan ves Kristusov, in naj le njemu živi, ki je zanj umrl. On naj podoba Božjo nad seboj poveljuje, in naj svojiga telesa z nečistostjo nikar ne oskrunja. De kersanska vera vse to premore v človeku storiti, spričuje tudi zgodovina. Kakor hitro je ta vera na svet prišla, je posvečevala zakone, je dajala možu le eno ženo, in kar je Bog združil, tega ni smela poželjivost razvezati, ker zveza večne zvestobe je oba zedinila; kakor je kersanska vera zakone posvečevala, ravno tako je tudi posvečevala sad iz zakonov. Sinovi in hčere so cveteli v svoji nedolžnosti in v svoji neomadežani, čisti lepoti; divja nesramnost se je mogla sveti veri umakniti; čistost, sramožljivost in spodobnost so prišle ko angelji Božji prebivat med družine, ter so olepševale hišno življenje. — Ako so té lepe čednosti, ki bi mogle naše družine lepšati, v naših časih bolj redke, ako se zakonska zvestoba pogreša, ako je neomadežana nedolžnost bolj redka, nesramnost pa bolj pogostna; ako se ta nečista pregreha pred ljudmi nič več ne skriva, ako je ni nič več sram, povejte mi, ljubi moji! ali ni vzrok vsiga tega v neveri, ki se v naših dneh zmiram bolj in bolj razširja? ali se ne množi toliko bolj ta hudobija, kolikor bolj omerzjuje vera v Kristusa? ali se ne vidijo te nesramaosti nar bolj pogostama nad tacimi ljudmi, ki se za vero malo pečajo? Zatorej nar poprej opominjam vas, starši, gospodari, gospodinje in predpostavljeni! skerbite, de vaši otroci, služni in podložni pravi kersanski poduk prejemajo, dajajte jim vso mogočo prilóžnost, de se učé kersanskiga nauka, učite jih kersanske vere iskati in po nji živeti, in vidili bote, de se bodo z njo in le z njo čistost, sramožljivost in spodobnost v naše družine spet povernile.

Tako tedaj se razodeva živa vera v Kristusa, po opušnji vsiga nečistiga djanja, po pobožnim in spodobnim djanji, to je, po dobrih delih, in le samo taka vera zamore zveličati. Hude so sicer skušnje, ki jih mora kersanska vera preterpeti, pa močni so tudi pomočki, po katerih se ravno ta vera v nas poterduje, in kdor hoče svoj namen, večno zveličanje doseči, se mora k temu tudi pomočkov poprijeti. Ljubeznjivi Zveličar, ki je zavoljo nas vse težave, britkost, preganjanje in grenko smert preterpel, je opominjevaje govoril, rekoč: „Ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji sam sebe, in naj vzame svoj križ, in naj hodi za menoj“ (Mat. 16. 24.). De se pride skozi ozke vrata, ni družiga pota ko ta, ki ga je učil Kristus, večna Resnica. Vse, kar je veliko in veličastno v očéh Gospodovih, poganja le iz zatajevanja samiga sebe, in le zatajevanje samiga sebe dela človeka pripravniga za sprejemanje gnade Božje, in ravno k temu zatajevanju samiga sebe nas prav posebno opominja štiridesetdanski postni čas, ter nam tudi nar močnejši pomočke ponuja, de se zatajujemo, de svojo vero v Kristusa poterdujemo, oživljamo in živo ohranimo. Zatorej, ljubi moji! molite pridno in pobožno k Bogu, de vam vero pomnoži; obiskujte pridno hiše Gospodove, kjer se vam beseda Božja oznanuje, skerbno poslušajte besede svete katoliške vere, in prizadevajte si, de njene nauke, ki jih v cerkvi in v obhoji s pobožnimi kristjani slišite, in iz branja dobrih bukev zajemate, v sercu ohranite, jih premišlujete in svojo voljo nagnete, po njih svoje življenje obravnati; pridno se poslužujte skrivnost svete vere, zlasti svetih zakramentov svete pokore in presvetiga Rešnjiga telesa, ki so nar močnejši hrana duhovniga življenja, in ki se vam v cerkvi delijo; opravljajte dobre dela usmiljenja, sleherni po svoji móči, in deržite se nepremakljivo Božje cerkve, ki je steber in podslomba resnice, in je ravno zato nezmotljiva učenica prave vere, in kažite svojo vdanost Cerkvi zlasti s spolnovanjem njenih zapoved, med kterimi je tudi zapoved se postiti, spolnujte jo tedaj po duhu svete

Cerkve; zajemajte si pa tudi po vedni molitvi v duhu in resnici, bodi si v cerkvi ali v tihim domačim hramu, ob prazničnih dneh in ob delavnikih, novo duhovno moč iz studenca življenja; zakaj slabiga človeka, ki ga njegova poželjiva natura tako močno k tlam tiši, zamore le samo Bog kviško vzdigniti, slabi človek zamore le po Bogu minljivo premagati in k neminljivemu se povzdigniti, ter Boga v svoje serce sprejeti; zatorej pa tudi le v Boga zaupajmo, ter pogostoma prav pogostoma svoje glave in svoje serca povzdiguje k edinemu Bogu, ker v njegovim imenu smo keršeni, njegovo ime spoznavamo, in ker le v njegovim imenu je vse zveličanje bilo vselej, je zdaj, in bo vekomaj. Milost našiga Gospoda Jezusa Kristusa bodi z vami! Amen.

J E R N E J

po Božji in svetiga apostoljskiga stola milosti škof teržaški in koperski

duhoršini in ljudstvu zedinjenih škofij pozdrav in blagoslov Božji.

Veliko človeško društvo na zemlji je kakor posamezna rodovina v svojim tihim poslopji. Očetova oblast in materna skerb ji hrani in zderžuje red, in spodobna vbogljivost pridnih in delavnih otrok je podlaga domačiga blagostanja (sreče). Enako je obdal Stvarnik po svoji nebeški milosti prestol knezov z neko skrivnostno mogočnostjo, ki mu daja neokrotljivo oblast, in visoke pravice njegove določuje; serce človeško pa je podvergel Cerkvi z blago vezjo svete vere, de naj vsako pošteno početje redno napredova, in se zagotovi svetu časna in večna blaženost. Naj se vravná vsaka rodovina kakiga naroda, in ves narod bo dobro vravnán, in s pomočjo modre vlade in s prizadevanjem kristjanske ljubezni bo postalo blagostanje posameznih — občni blagor; nasproti pa — ako spodkoplje nezložnost v rodbini in razujdanost mlajših blagostanje in srečo hiše, se širi ta zleg kakor kuga od hiše do hiše in razujzdani ljudje ne marajo več ne za oblast ne za postave, in so gluhi tudi za ljubeznjive opomine svete Cerkve, in ves narod se pogrezne v vsakere napake in hudobije. — Temelj in podlaga vse domače blaženosti je modra skerbna izreja otrok, in materi, ki — spoštujeva tudi ona oblast svojiga moža ko hišniga gospodarja, daja otrokam zgled dobrovoljne pokorsine in koristne delavnosti, gré posebno čast in hvala, de je blagostanje rodbine utemeljila. Zato pravi sveti Duh: „Modra žena zida hišo“. Prov. 14, 1.... „Zapadla bo tistimu, ki se Boga boji, in dana bo možu za njegove dobre dela, de mu pretekó v miru leta njegoviga življenja“. Ecclesiast. 26, 2—3.

Kakor pa ljubeznjiva mati rada dovoljuje svojim otrokam počitka in kratkocasenja, ko ga je treba, in jih o svojim času spet k določenim opravilam kliče; tako kliče in vabi Cerkev Kristusova verne svoje, de zapustivši posvetne razveseljevanja naj resnobno premišlujejo časno svoje življenje, de naj se zbirajo, posebno v postu, okrog stola ali lestve resnice, de se nevedni v pravilih večniga življenja poučé, grešniki pa z razžaljeno pravico Božjo spravijo.

Predragi moji! ki se radi po pravilih svetá ravnate, in raji slušate znišljeno posvetno modrost, ko besedo Božjo, vedite, de modrost, ki jo slušate, je še vedno tista, ki jo že sveti Gregor papež popisuje (Lib. 10. Mor. cap. 16.), rekoč: „Modrost tega sveta je: serce v zvijače vpletati, pravi pomen besed in govora zakrivati, laž ko resnico, resnico pa ko laž pred oči staviti in kazati. To modrost poznajo mladenči iz skušnje, te modrosti se učé že dečki za drago plačilo: in kdor jo ima, je ošaben in zaničuje druge, kdor pa je ne ume, jo občuduje v drugih ves pohleven in plah: ker se ta z imenam bistroumnost ogernjena hudobija sploh ljubi, in napčnosti uma in serca se pravi izobraženost in omika. Tako se modruje očitno po ulicah, tako v tajnih (skrivnih) shodih in pogovorih. Pa posvetna modrost ima

težke krila, in ko meni, de že do neba sega, ni še nad se pogledala, ampak zre še vedno pod se — v blato, in posvetni modrijan ne vidi in ne spozna, ne odkod je človek prišel, ne kam je namenjen. Posvetnim modrim se Bog ne razodeva v svojim nebeškim veličastvu; svitlost večne nebeške resnice slepi njih kratke oči, zato tavajo naj raji v tainah svoje revne modrosti, in išejo ranjenimu sercu pokoja v mesnih sladnostih, in kolikor više se spenjajo, toliko niže padejo, in — poslednjič poginejo v obupu, trepetaje pred negotovostjo skrite prihodnosti.— „Kako veličastne, o Gospod, so tvoje dela! Pač globoki so tvoji sveti. Nespametin človek jih ne more umeti, in neumnež ne zapopade takih reči... Sovražniki, o Gospod bodo poginili, in razkropili se vsi, ki hudo delajo“. Salom. 91.

O koliko tolažljiva in lepša je osoda sinov, ki — spoštujeva katoliško Cerkev ko ljubeznjivo svojo mater, nahajajo v njenih naukih zaklade prave modrosti, ki jih, tako reči, za roko vodi med nesrečami in nevarnostmi podzemeljskiga potovanja v sladkim veselim upanji nebeškiga raja. Na njih obnebji bliši vera kakor svitla zvezda na ponočnim nebu, in razsvitljuje toliko bolj tmine duha, kolikor priprostejše in čistejše je oko, ki jo gleda; duša se razvedruje v premišljevanji skrivnostniga prestola Božjiga — mir razkropi serčne tuge in težave — in zadovoljnost v času, in blaženost v večnosti je plačilo, ki ga obeta in zagotavlja vera vernimu človeku.

Pa poglejmo revno človeštvo tudi v mukah njegove vesti, ker ni nihče brez greha, če živi tudi le en sam dan, kakor terdi tudi sveti Janez apostelj: „Ako rečemo, de nimamo greha, sleparimo sami sebe, in resnice ni v nas“. I. Ivan. 1, 8. Kdo se ne bo zgrozil sam nad seboj, ako premisli, de mu je enkrat pred obličje vsevedočiga Boga, nekončno pravičniga Sodnika stopiti in odgovor dati o nezvesti rabi toliko in toliko raznih darov, ki mu jih je Stvarnik zročil? Kdo se bo prederznil tajiti pričo Vsevidočiga skrivne pregrehe in hudobije, ki jih je doprinašal skrivaj kakor v ponočni temi, in jih je kopicil z nasad? Rudečica, ki mu v obraz stopi, jih očitno naznanja. Kdo se bo prederznil terditi nedolžnost svojo, in bahati, de ima obilo in dovolj zaslug, svoje grehe zakriti? Posvetna modrost te ne očisti greha; posvetna izobraženost te ne more zagovoriti; bogastvo je kakor zaničljiv pesek, ki ga veter raznaša, in ne poplaca dušne škode; posvetne časti in visokosti se skade in zginejo pred sodbo duha, ki sodi notranjo vrednost človeških djanj. — Revni nesrečni grešniki! glejte katoliška Cerkev, vaša ljubeznjiva mati, je pripravljena vas sprejeti, vam podaja roko, de vas povzdigne spet iz vaše zaničljivosti, vas ljubeznjivo objema in vam briše solze, ki vas zalivajo, prosi Očeta vse milosti, de naj vam odpusti, daruje za vas pravici Božji odkupno daritev, in očistivši vas v zakramentu svete pokore, in okrepi vsi s kruham angeljskim, vas izročuje Očetu nebeškemu, in rajski zbori oznanujejo z veselo radostjo rešenje vaše. Tode treba je, de jo ljubite ko milo mater vernih v Kristusu; treba je, de jo ko modro učenico voljno slušate in se naukov njenih zvesto deržite. — Pa kakošno ljubezen ji skazujejo otroci, za ktere se toliko trudi in skerbi? Ne govorim o sinovih, ki so jo zapustili, de bi se njeni nebeški oblasti odtegnili, in ki so stopili iz ovčjiga hleva Kristusoviga, de se lozej razhajajo po babilonskih nečistih pašnikih. Naravno je, de jo izdajavci čertijo in černijo, de se posmehujejo solzam njene ljubezni, s kterimi jih objokuje, de se nikdar ne utrudijo in ne naveličajo, jo neprenehama zasramovati, obrekovati in preganjati, in de vedno išejo, jo silovito ob njene zaklade pripraviti: de jo pa lastni otroci zaničujejo, de jo sovražijo tisti, ki jih je v svetim kerstu v otroke Božje prerodila; de jo sovražijo in preganjajo tisti, ki jim je vrata nebeške odperla — to je nehvaležnost, kakorsne bi se sramoval še divji Etiopčan.

Od kod pa izhaja tolika protivnost do lastne matere? Zakaj se merzijo nauki naj modrejše učiteljce in se zanemarjajo zapovedi naj svetejše postavodajavke? Al morebiti zato, ker niso po volji oznanovavci resnice, ki jo je sveti Duh katoliški Cerkvi v varstvo izročil? Res de, ljudje so slabi kakor vi, podverženi vsim nepopolnostim in slabostim kakor vi, in z vami vred deležniki občne dedšine popačene narave; manj pa niso od vas, ne gledé naravne vrednosti, ne gledé poklica Božjiga, ampak vikši so od vas po poslanstvu Zveličarjevim, ki jim je dal oblast, oznanovati vsim ljudstvom na zemlji nauk zveličavni, in odpirati in zapirati vrata nebeške. Biser ne zgubi svoje vrednosti, čeravno je v terdi roki, in knezov poslanec se ne razžaljuje brez kazni, čeravno je v slabi obleki: enako ohrani tudi Evangelij vrednost večne nebeške resnice, čeravno ga oznanjuje neomikan oznanovavec, in duhovnik opravlja svoje opravila z oblastjo Božjo, čeravno v pohlevni slabi opravi, in v slabim orodji kaže previdnost Božja mogočnost svoje roke. — Katoliška duhovšina, ki jo nekteri vedno zaničujejo in sovražijo, je obvarovala v nekdanjih hudih terdih časih narode zverinske divjačnosti, ker je vsakoverstne vednosti in lepe znanosti in umetnosti na vso moč obdelovala in skerbno razširjala. Tega je zgodovina neoverzljiva priča. Katoliška duhovšina pa podpéra in pospešuje tudi današnje toliko čislano izobraženost, ker ona njen napredek in vspeh vedno s sveto vero posvečuje. Torej homo le še oznanovali iz ljubezni do kristjanskih bratov besedo Božjo, kakor nas opominja sveti Pavel rekoč: „Oznanuj besedo, ne nehaj, naj si bo čas ugoden ali neugoden: svari, prosi, opominaj z vso poterpežljivostjo in z naukam“. 2. Tim. 4, 2. „Kolnejo nas, in blagoslovljamo; preganjajo nas, terpimo in prenasamo; preklinjajo nas, in prosimo; kakor smeti svetá smo postali“. 1. Cor. 4, 12—13. „Slabim sim postal slab, de bi slabe pridobil. Vse sim postal vsim, de bi vse zveličal“. 1. Cor. 9, 22.

No tedaj, sinovi predragi v Kristusu! Razveselite svojo ljubeznjivo mater, katoliško Cerkev, in zbirajte se voljno in pogostama okrog njeniga stola resnice, ne samo v prihodnjem postu, ampak v vsaki dóbi leta, ko se oznanuje vernim beseda Božja, ko se uči kristjanski nauk v cerkvah in šolah, in ko se učé in pripravljajo vaši otroci, de bi vredno prejemale svete zakramente noviga zakona. Išite si tolažbe in zveličanja očistivši svoje duše grehov v sveti spovedi, v nemajte se čedalje bolj v ljubezni do Boga, de se zediniti v svetim obhajilu s Kristusom, ki kliče k sebi vse obložene in stiskane, de bi jim polajšal njih težo, in ki je šel pred nami v slavo Očeta nebeškiga, pripraviti tudi nam stanovališa večniga miru in neizrekljiviga veselja.

Ko vam post priporočujemo, vam ga ne zato, kakor de bi vam hotli telesu potrebno hrano kratiti, ali vam na zdravji škodovati; marvec želimo s svetim Leonam papežem (Serm. 2. de jejun) vam prave hrane dati. „Zakaj post, pravi sveti papež, je bil vselej hrana kreposti (živež za čednost). Iz posta izhajajo čiste misli, pametne želje, in zveličavni sveti in sklepi, in v dobrovoljnim pokorjenji odmerje meso pohotnostim (poželjivostim), in obnovljena duša postane krepostniša“. — Post je orožje duše, je zmagovavec naj silovitih strast. Vas nadlegova pohotnost popačeniga mesa — post jo ukroti; se vam punta hudobne serce zoper pamet in zoper voljo Božjo — post ga zmaga in vpokeyi; vam napihuje prevzetna osobnost serce — post jo potare. Post je naši popačeni naravi lek in zdravilo. S postam si odprete vrata k molitvi, se povzdignete do večniga Boga, in si ogrejete serce z gorečo ljubeznijo do revnih vbojih bratov. Ko vam pa naznanjamo po starodavni navadi in z zgledam Kristusovim v pokorjenje mesa posvečene dni, vam podeljujemo z dopusenjem svetiga apostolskiga stola tudi polajšanje štiridesetdanskiga posta, kakor je razviditi iz na koncu pridjane uredbe.

Pri tem vas pa prav živo opominjamo, de nikar ne zanemarjate zveličavnih naukov in besede Božje, prejemajte vredno svete Zakramente, in obiskujte pogostama in molite v duhu in v resnici Gospoda v svetim Zakramentu presvetiga Rešnjiga telesa. Prav iskreno vam priporočujemo verh tega posebno še djanja ljubezni do ubogih. Ubogih je obilo — in vedite, de kar storite naj manjšimu zmed njih, bo Odrešenik svetá sodnji dan sprejel in sodil, kakor de bi bili Njemu storili.

Poslednjič pa, predragi moji, priporočujem pobožnosti vaši tudi sam sebe, ker mi je na poti v glavno mesto celiga kristjanstva vaše duhovne pomoči posebno treba. Za to potovanje so mi poslali sveti oče papež apostoljski blagoslov, de bom mogel prihodnji praznik očiševanja Blažene Device Marije pri Njihovim blagoslovu v Vatikanski cerkvi pričijó biti. Ko pa po svoji dolžnosti grem, sprositi na grobih svetih aposteljnov Petra in Pavla vsim ovčicam, ki so moji skerbi izročene, milost Božjo in blagoslov namestnika Kristusoviga, molite tudi vi in prosite večniga Boga, de bi angelj Njegov spremljal na poti in srečno nazaj pripeljal Pastirja Vašiga.

Pisanje iz srednje Afrike.

(Konec.)

Zamurcam v Ljubljani.

Haljen bodi Jezus Kristus in sveta Mati Božja, Marija!

Moji ljubi otroci!

Globoko v serce me veseli, ko so mi vaš dobri Abuna pisali, de v učenji in v dobrim napredovate. Res je, de vam še veliko primanjkuje, le pridno molite k ljubimu Bogu, de vam um razvetli, in bote dóbro spoznavali, in k ljubi Materi Mariji, de bi za vas prosila pri svojim Božjim Sinu. Vsak dan terdin sklep storite, de se hočete vsaciga greha varovati, in de bote prav goreči v svojih opravilih, zlasti pri molitvi in učenji; in potem vam Božje pomoči nikoli ne bo zmanjkovalo. Zlasti, kadar svojiga Božjiga Odrešenika pri svetim obhajilu prejmete, vselej sklenite, de boste prav bogoljubni in pridni. Jez velikrat za vas molim pri sv. maši, otroci in mi vsi molimo pri večerni molitvi: Pro fratribus nostris absentibus, za naše brate, ki jih tukaj ni, to je, za vas in za une druge; salvos fac servos tuos, reši, otmi svoje služabnike, ki v té zaupajo, moj Bog! Za novo leto vam vošim Božji blagoslov za dušo in telo, de naj ste zdravi in veseli na telesu, zdravi in dobri v sercu. Molite tudi zame, de bi zamogli vsi skupaj Bogú služiti in skorej v lepe nebesa priti. Prav posebno pa poslušajte in spolnujte lepe nauke, ki vam jih dajé vaš prednik in prijateljski oče, Abuna Luka, ker on vas ljubi, kakor vas jest in Abuna Jusef ljubiva, in želi le samo vaše sreče. Pišite prav pogosto v Hartum, vaše pisma nas tukej vse razveseljujejo, ker iz tega vidimo, če na nas mislite, ali nas pozabíte? Fantje (tukaj) so pridni, vender so nekteri med njimi, ki včasí na vertu sadje kradejo, lažejo, se prepirajo, ali pa so leni. Ker pa želim, de bi bili vsi prav pobožni in pridni, moram hudobne strahovati, de bi se poboljšali, in de bi tudi dobrih ne spačili. Kadar so leni, ne dobijo nič jesti. Ako kradejo, lažejo in so razposajeni do svojih bratov, jih s korabačem tepem; nar hujsi pa, ako nesramno govore ali se celó nespodobno vedejo med seboj. Ložji bi mi bilo, de naj bi kar precej umerli, kakor pa de bi velik greh storili; zakaj kdor velik greh stori, pride v pekel, jez pa želim, de bi bili vsi v nebesih zveličani pri Bogu z angeli in vsimi svetniki. Večji dečki se učijo vsaki kaciga rokodelstva, de bi si zamogli kdaj s svojimi rokami prislužiti potrebniga živeža, obleko, stanovanje in česar potrebujejo. Zakaj kdor noče delati ali se učiti, on Bogú čas krade in ni za nebesa. Mihec in Ambrozi sta šivarja (žnidarja), Juri Kramar (Rihán), Ferdinand, Škander II., in Jože Vodie (poprej Mursal, je zdaj v Gondokori) so zdaj zidarji, Erhard je kovač, France tesar in kmet (zdaj pri Abuna — Bar-

telmeji), drugi hodijo v šolo, in o prostim času delajo v hiši in na vertu. Jakop Habeši (Abisinec) je šel z gospod Provikarjem Abuna — Solimanam, in pride morebiti v Rimu v šolo, v semenišo (propagando) k Andreju (Šerifu) in Škandru Rebir-u. Je pa on prav dober, pridin in pobožin mladenček, in želi biti duhoven, se potem v Hartum verniti, de bi otroke in nevedne nevernike Božji nauk Jezusov učil in tako kraljestvo Božje v Afriki razširjal. Molite za fante tukaj, de bodo vsi prav dobri in Bogu dopadljivi. Zdaj imamo tukaj veliko lepo kapelo s 3 altarji, in ko otroci v nji pojó in jez orglam, se glasno razlega, de je prav lepo. Za Božič imamo velikiga lepiga Jezuska, ki blagoslovljajoč rokó povzdiguje. Nastavili bomo lučic, podob in cvetlic, pogernili lepih preprog (pisanih pertov), in blazin položili, bomo molili in peli, in Abuna Jusef bodo imeli veliko mašo, in v pridigi bodo ljudém povedali, de je bil nocojšnjo noč Sín Božji od nar svetejši Device Marije rojen, de je prelepe nebesa zapustil, ter bil v betlehenskem hlevcu majhno dete, in de je potem za nas na križu umerl, vse to iz ljubezni do nas ljudi, ker s tem je napravil, de Bog hudobnim odpusti, ako se v resnici poboljšajo in spokorijo.

Abuna Mata.

Kako je neka sveta keršenica svoje djanje posvečevala.

(Dalje.)

Sveta Armela je prav posebno ljubila zvestobo: „Bodimo zvesti, bodimo Bogú zvesti! ker zvestoba nas z Bogam sklene, nezvestoba pa nas od njega loči“; te besede je več let skorej neprenehama ponavljala. Ako so jo vprašali, kako se mora Bogu služiti, je vselej rekla: „K temu ni potreba druge poti razun zvestobe, ktera mora biti pri vsih rečeh velicih in malih in nar manjših“. „Zvest biti pa se pravi, kakor me je to Bog sam učil, de človek vse reči, velike in majhne, popolnoma opravlja, to je, kakor in ker Bog hoče. Ako se nekaj na prihodnji dan odloži, je to znamenje slabe ljubezni. Zakaj ako je ljubezen poštena in velika, ne more počivati, dokler ne spolni tega, kar hoče ljubljeni Jezus, de naj se stori. Zato jih tako malo popolnamost doseže, ker se bojé nekoliko sile si storiti. Tako zmiraj na drug čas odlašajo in pravijo: jutri, jutri se bo storilo, pa nikoli ni tistiga jutra. Ker kolikor delj časa v svojih navadah ostanejo, toliko manj moči imajo, de bi se jim ustavljali, in Bog, ki vidi njih nezvestobo, jih zapusti in popolnoma od njih beži“.

Od sv. maše je tole rekla: „Pri sveti maši biti, je bilo moje nar večí veselje. Ker sim bila pa nar več časa na deželi, sim malokrat k temu čas imela... Moj ljubi Jezus me je učil, kako naj bom v duhu pri sv. maši, ako ne morem telesno pričujoča biti. Zdelo se mi je, kakor de bi bila vsako jutro pri vsih svetih mašah, ki so se brale, in de sim se vsih vdeležila. Ko sim bila pa res pri sv. maši, nisim bila drugači kakor v ljubezni Njega, ki sim ga z vero tako pričujočiga vidila, kakor de bi ga bila s telesnimi očmi gledala. Tukaj mi je delil luč in spoznanje, de sim svojo ljubezen do Njega še bolj vnemala. Mojiga duha je On tako povzdigoval v premišljevanje svojih Božjih popolnamost, de ne vem, če bi se bila tudi le za trenutek časa od Njega odvernila, ali tudi le malo razmislila, ako bi se bilo tudi vse okrog podéralo“. Darovala sim sveto mašo v zveličanje vsih pričujočih, za ktere sim z veliko gorečnostjo molila, de bi Njega spoznali in ljubili. Goreče sim tudi molila za duše v vicah, za velike grešnike, in za umirajoče, ki so se iz tega sveta ločili, in pred sodbo Božjo šli, de bi se dobrot te svete daritve vdeležili. Z vsimi temi sim imela veliko usmiljenje.

(K. sl.)

Sv. Blaža blagoslov.

Vsak vé in umé, če le hoče, de je z greham naših prvih staršev tudi narava svojo lepoto, svojo poprejšnjo

veljavo zgubila, de z nami vred zdiha po prerorenji, in bo zdihovala do konca svetá; de se je pa tudi satan za svoje namene posebno poslužuje, de nam nasprotuje, in človeku, ki je bil poprej njen gospodar, zapovedovati hoče. Ljudje starih časov so si mnogotero pomoč zoper njo iskali, cesar nam je zgodovina in basnoslovje pričá, kakošni pa so bili ti pomočki, je lahko razodeti, so pomagali ali niso pomagali, človeka vender so še bolj v nič devali. Zdaj pride v polnosti časa Jezus Kristus na svet, iz neskončne ljubezni do ljudi pride na svet, jih uči, vabi in kliče k sebi, jim pomaga mnogotero, vstanovi Cerkev, jim da in zapusti samiga sebe in svojo moč — svetiga Duha. Kristjani so vselej našli in najdejo pri Njem in v Cerkvi njegovi vse, kar jim je treba k lepimu, bogoljubnimu življenju. Cerkev deli nauke, deli zakramente, ona ima ključe za vse, deli pa tudi, de si tudi ni bistveno s tem (z vero) zedinjeno, druge reči: ona blagoslovlja naravne zemeljske reči, de bi človeku bolj služile, de bi mu ne nasprotvale na poti proti večnosti. Zato se lahko spozná, čemu se blagoslovlja voda, oginj, sveče, mnogotere jedila, polja, pa tudi živina, in še celo les in pepel itd. Ona je tudi za vse razne blagoslove tudi prelepe molitve in obrede sestavila. Le škoda, de jih dandanašnji ljudstvo bolj v nemar puša, de jih posebno nekteri bolj izobraženi premalo čislajo, češ, kar se ne tiplje z rokami, čemu? Čemu to pa to, ker se z (njih) pametjo ne strinja? Kako lepo je, ko gre hišni oče z blagoslovljeno vodo po polji kropit, ko se doma vse pokropi; ne morem tudi povedati, kako ginjen sim vselej bil, ko so nam doma mati k slovesu še blagoslovljeno vodo prinesli ter nas v imenu Božjim z njo pokropili. Tako je vse drugo — ako Cerkev da svoj blagoslov in ga človek z vernim duham sprejme, vse mu bolj tekne, in nekako svetost vtisne, gotovo pa nikdar ne škoduje. — Taki je tudi sv. Blaža blagoslov. Sploh se vé, de je sv. Blaž, škof in mučenik, zmed mnogih čudežev tudi otroka ozdravil, kterimu je bila ribja kost v gerlu zastala. Zatorej ga na pomoč kličemo, kadar nas gerlo boli; zatorej se tudi tisti dan blagoslové sveče in kruh. Duhoven vzame dve sveči, ju postavi, v podolgastim krizu, pod vrat in gre tako od eniga do drugiga, eno roko na glavo položivši moli sledečo molitev: Na prošnje sv. Blaža, škofa in mučenca naj te Bog obvaruje in reši bolezní gerla in vsakiga družiga zlega. Amen. Na to stori križ. Opomni pa se še mora, de taki blagoslovi niso kej bistveniga naše vere, so le pripomočki k boljšimu življenju, tedaj tudi niso veseljni, so sem ter tje drugačni; — zaničeval pa jih bo le tisti, ki se kej družiga zaničuje. B.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Undanje pismo iz Hartuma je veliko veselja napravilo našim dobrovoljnim Slovincem, ki so vselej iz serca veseli kadar kej slišijo od razširjanja svete vere. Izvira pa to veselje še zlasti od tod, ker jih je zdaj zopet precej veliko keršenih, za ktere so slovenski dobrotniki pred nekaj leti denar dajali. K temu, kar je unkrat Danica že oznanila, je prinesel neki gorec g. duhoven 10 gold. za svojo černo duhovno hčerko v Afriki. Starološka občina pa je na priporočilo svojiga ljubljeniga in precastitljiviga dekana, gospoda Franca Kramer-ja, čez 40 gold. zložila v daritvi (ofru), ki so jo bili 2. postno nedeljo napravili za svojiga noviga keršenca „Jurja Prifarškiga“. S tem so goreči Staroločanje pokazali, kako de jih je naznanilo od njih noviga daljniga farmana razveselilo, pa so tudi svojo znano gorečnost za razširjanje svete vere vnovič razodeli. Bog jim daj veliko veselja nad svojim zamurčkam doživeti!

Iz Ljubljane vé „Volksfreund“ povedati, de so bulezni, mertja in kanti njih mnogo od pustovanja odvernili; drugi pa de so se razveseljevali in plesali, de se nikoli tega. Lepa reč! — Smemo pa vender tudi reči, de so bile ljubljanske cerkve med izpostavljenjem presv. Resnjiga te-

lesa in navadne pridige ob tem času obilno obiskovane. In ako kdo, ki je o Pustu preveč vdeloval, začne preveč kašljati ter svetimu Kristofu naproti kimati, naj nikar ne toži dobrotne previdnosti Božje, ampak svojo lastno prekarijo; tudi naj ne bo hud, ako mu k letu obsorej boben gode namesto godca.

Z Gorenskiga, 26. svečana. Zgubila je zopet duhovšina ljubljanske škofije eniga svojih nar bolj vnetih bratov, domovina slovenska pa eniga svojih verlih sinov. Vis. cast. gospod Janez Mulej, dosluženi soriški fajmošter, so namreč 24. t. m. zjutraj okoli 9. ure po dolgi in težavni boleznir mirno zaspali v Gospodu, in danes zjutraj po 11. uri je bilo njih truplo izročeno v počitek materi črni zemlji. Veseli me, de mi je bila prilika, spremiti ranjčiga na zadnji poti k grobu, zakaj ekoz ves čas, kar sim jih poznal, sim jih visoko spoštoval in cenil, pa naproti tudi vžival posebno prijaznost od njih strani.

Rojeni so bili rajni 23. prosenca 1801 v brezniski žari na Gorenskim, v duhovna posvečeni pa 29. vel. serp. 1826. Njih lastnosti kakor duhovnika so dobro znaue vsim njihovim prijatlam, vsim faranam, kjer so kdej pastirovali in sploh vsim, ki so jih poznali. Mož pobožniga, zraven pa blagiga in veseliga serca, dobrodušen in gostoljuben so bil, vneti za vse lepo, koristno in dobro. Kar tiče njih poprejšnje djanje v vinogradu Gospodovim, ne vém ravno povedati, kajti sim se še le rodil, ko so se oni poduhovnili. Poslednjih 20 let so bili za župnika v Sorici, in med tem casam so ondi osnovali: nove orglje, nove lepe altarje, novo zakristijo, farno bukvarnico, šolo, novo streho na cerkev in zvonik, in še marsikaj družiga. Iz malih mojih besed se castiti bravci lahko prepričajo, de so bili pokojni res za vse blago in dobro vneti; v besedah: farna bukvarnica — šola — je velik pomen.

Zraven tega so bili pa oni tudi posebno vneti sadjorejci. Lepo so jih že zastran tega „Novice leta 1857, list 26, str. 102“ pohvalile, in kar so one zamolčale, naj dostavim jest tukaj, de jim je bila sadjoreja tudi v Sorici še posebno priljubljeno opravilo, in bo čez mnogo let še marsikako sadno drevo spričevalo v Sorici nekdanjo marljivo nazočnost cast. gosp. Janeza Mulej-a. Starost njihova je dala še marsikako dobro delo od njih pričakovati, al huda bolezen naduha jih je prav neusmiljeno terpinčila že mnogo let. Kolikokrat so prečuli med neizrekljivimi mukami cele noči, ni jim bilo ne živeti in ne umreti; in vender, ako je bolezen le količkaj prenehala, koj so zopet radi zapeli kako sveto ali pa drugo nedolžno pesmico. — Spoznali pa so in previdili, de za njih bolezen ni zdravila, ker dolga bolezen je gotova smert; sprosil so si toraj počitek, de bi se toliko ložje pripravili za večnost. Kako poldrugo leto sem so prebivali v Selcih, in de so res pogosto mislili na prestop v uni svet, spričujejo besede ktere so ravno 14 dni pred smertjo nekimu gosp. duhovnu govorili. Rekli so namreč: Prihodnje leto bom umerl; tako mi je pokazala časnica (kronografikon), ktero sim si te dni snoval ko napis na svoj grob. Glasi se: **HIC IACET IOANES MVLEI SACERDOS.** (Tukaj počiva Janez Mulej, duhovnik.)

Smert je sicer nekoliko pred prišla kakor je napis kazal, pa upati je k Bogu, de jih ni našla nepripravljenih. Saj je bila cerkev in služba Božja in kar je Božjiga njih posebno veselje; akoravno vsi nadložni, so vender 4 dni pred smertjo še maševali, in pa v velikim mrazu. K njih pogrebu se je bilo sošlo 8 gg. duhovnov, ljudi pa ne ravno veliko, ker bilo je zlo mraz. Pogreb so vodili visokočastiti gosp. Franc Kramer, dekan staroški, posebni prijatelj ter šolski tovarš pokojniga. Poleg groba so spregovorili kratke besede, ktere so pa marsikterimu okoli stoječih, in tudi njim samim, privabile svitile solze v oči. Rekli so namreč: Zagernila se je nad mojim priserčnim prijatlam černa zemlja! — Marsikaj vam bi rad o njem govoril, pa preljubi, ne zamerite mi, velika žalost mi ne dopusti govoriti; molimo to-

raj, duhovni bratje in vsi okoli stoječi, nekte očenase za dušni mir ranjčiga. — Po dokončani molitvi so pristavili: **Bog mu daj večni počitek po njegovim dolgim terpljenji!** — Amen! smo tiho dodali in razšli se zamišljeno vsak proti svojimu domu.

Iz Tersta. (Po neprijetnim naključji zakasnjeno.) 9. prosenca so zročili novoizvoljeni in v Rimu že poterjeni v. č. škof pareški in pulski, dr. Juri Dobrila, faro sv. Justa v Terstu v. č. gosp. Vinc. Batalia-tu, ki so bili poprej korni vikar, potlej pa namestnik te fare. Vladali so v. č. škof to faro od 22. kim. 1855 z neutrudljivo gorečnostjo in dajali so lepe zglede, kakor dober pastir, ki ga je v resnici skerb za njegovo čedo. Pri Njih se lepo poterjujejo besede Kristusove: „Poznam svoje ovce, in ovce poznajo mene in poslušajo moj glas“. De so jih Njih duhovnjani res dobriga pastirja poznali, zadosti priča Njih spovednica. Po več ur zaporedama so se ob vsih časih skoz leto neutrudno v nji mudili, spokorniki pa so v veliki množici pritiskali, se Jim zaupljivo bližali, ki so jih visokočastiti gosp. ljubeznjivo k pokori in boljšanju opominovali, jih v ovčnjak Gospodov zopet spravljali ter jih z milim prigovarjanjem na potu zveličanja poterdovali. Pa so tudi ljudje radi Njih glas in želje poslušali. Naj stopi kdo le v stolno cerkev, zlasti ob večih praznikih, naj se nekoliko ozre in ogleda, in vidil bo, kolik razloček med zdaj in pred nekoliko leti. Altar Matere Božje je ves nov; stebri, njih do 30, so vsi z rudedim damaskam odeti, ob vsakim je petročajni svečnik z ravno tolikimi svečami, kteri cerkev razsvitljujejo, de je kej, kadar so prižgani, pa tudi v dušo človeku posvetijo, de ginjen svoje serce k Bogu povzdigne in zanesljivo skliče: „Zares, tukej je hiša Gospodova, tukej je stanovanje Najvikšiga!“ In ako bi kdo ljudi vprašal, kako so se zamogle vse take in tako drage reči napraviti, mu bodo odgovorili: Z Njih ljubeznjivim spodbudovanjem k dobrim delam, z Njih trudam, ki Jim ni nikoli presedal, ako je še tolikanj grenek bil. Iz tega in še mnogo družiga, kar pa zdaj ne morem popisovati, je lahko viditi, kako dobriga vikšiga pastirja in skerbniga očeta dobi zedinjena poreška in pulska škofija.

Iz Tersta, 18. svečana. Tukej je več rednih postnih pridig. Slovensko: V novi cerkvi sv. Antona vsaki petik zjutraj ob 6. in vsako saboto ob 3. popoldne; pri sv. Jakopu vsako nedeljo ob 3. popoldne. Nemško: Ob sredah in petkih ob 4. popoldne v novi cerkvi sv. Antona. Laško: Vsaki dan ob 11. dopoldne pri Jezuitih po nekim O. kapucinu.

Iz Tersta, 1. sušca. Njih milost naš visokočastiti škof so dansi ob 7. zjutraj zdravi iz Rima v Terst dospeli. Bila jim je sreča, de so 2. svečana ali na Svečnico iz rok Njih svetosti prejeli svečo, ktero so papež sami posvetili, in ki so jo ko drag spomin tudi seboj prinesli. Na posebno priporočilo avstrijskiga poslanstva gr. Colloredo-ta je to počislanje došlo tudi dvema duhovnama iz Českiga, in enim iz Trienta.

Na Reki, 28. svečana. — Po tukajšnji navadi imata dva v. č. frančiškana postne pridige: edin, Lah z Benetk, pridiguje v laškem jeziku 3krat v tednu, drugi, Dalmatinec iz Spleta, v ilirskim jeziku. Laške pridige so posebno zanimive, so kakor konference na Francoskim. Dozdaj je govoril od smerti in minljivosti posvetnih reči, od neumerjočnosti, od prave Kristusove Cerkve, od strast in posvetne šege (mode), — in reči moram, de vse jako dobro, eno bolji od druge. Posebno zanimiv govor je bil zadnji, v kterim je razložil in razgernil napčenosti sedanjiga časa, pokvarjenosti na duši in na telesu, čimur sedaj moda na vse kraje veliko pomaga. Govoril je posebno ženskim, ki vse lastnosti, ki so ženstvu lepota in poštenje, v nemar pušajo, z nogami taptajo, — mode po nikakor ne, pa so s tem večkrat vzrok svojiga pogubljenja in pogubljenja svoje rodovine, vzrok tudi večkrat pogube deržav, kar zgodovina priča. — Pa bo mende tudi tu — le glas vpijočiga v pušavil

Vreme je bilo dozdej od pusta sem kej neugodno. Vedno bora in mraz, de smo jako dergetali. Marsikteri je rekel, de taciga mraza še ni koj doživel. Dans je deževno, in upati je, de bo vender skorej pomlad se prikazala.

Iz Št. - Andreja, 22. svečana. Od 12. do 22. sušca se bo v Vuzenici (Saldenhofen) sveti misijon obhajal pod vodstvom Njih milosti visokočastitiga gospoda lavantinskiga škofa s pomočjo nekterih gg. duhovnov. — V todni stolni cerkvi imamo zdaj ob nedeljah popoldne postne pridige, ki so jih včeraj začeli Njih milost, za Njimi se bodo prečastiti gospodi korarji zaporedama verstili. — Zastran prestavljanja škofovskega sedeža se včasih prav serčno nasmejamo nad tem, ko beremo, de novičarji vse te reči bolj na tanko vedó, kakor tukaj sami. Bralo se je, de bomo 1. vinotoka (oktob.) že v Mariboru; želi se res, pa kdo vé, če še ene zime tukaj včakali ne bomo, ker se vseskozi novi zadržki kažejo, ktere odstraniti se zlasti denarnih moči britke pogreša. — Tis „Drobtinic“ gre počasi in je komej pri začetkovim začetku.

Iz Jelsán, — z —. Veselo — žalostno. Po mnogim trudu in prizadevanji čast. gospoda A. Sovinca v Podgrajah na Notrajnském sta bila prav lično narejena stranska altarja 3. predpostno nedeljo blagoslovljena. Visokočastiti gospod dekan V. Pušavice iz Jelsán so nar poprej za to slovesnost pripraven ogovor imeli, in tako krepko govorili, de so bili pričujoči serčno ginjeni. Potem je bila daritev za cerkev in blagoslovljenje altarjev. Nasledovala je velika sv. maša z asistencijo. Iz bližnjih in daljnih krajev je bilo ljudstva prišlo, ki so povikševali to slovesnost. Hvala ondotnemu gospodu in faranam, ki skerbijo za olepsanje cerkve in povzdigo Božje časti.

De pustni dan tudi starši norijo, je za res žalostno; pa, de tudi Bog take očitno kaznuje, nam priča, kar nasledva: V vasi J. na Reški cesti so bili šli starši v ostarijo dobre volje iskat, pustivši 4letniga otroka samiga doma. Napravijo mu blizo ognja posteljo, de naj mu mraz ne bo, in bi bolj sladko spal; ali niso si mislili, de bo otrok za vselej zaspal. Kaj se zgodi? Otroku se oblačilo vname, in v strašnih bolečinah drugi dan unerje. Od desete ure zvečer do devete zjutraj je terpel. Pač nesrečni starši, ki dolžnosti zakonskiga stanu tako zanemarjajo! Bog daj, de bi ta nesreča vse zanikerne starše zmodrila. (Čisto enako pustno dogodbo pripovedujejo „Slov. Nov.“ iz Pezinka na Slovaškem; bi rekel, de ste obé ena. — Starši, starši, pomnite! Vr.)

Iz Gorice, 8. Kar sim od našiga zamurčka zvediti zamogel, je ob kratkim tole: Od kod je doma, od staršev, bratov in sester ne vé nič praviti, zakaj ukraden je bil v zgodnji mladosti pri kakih 3 letih. Spomni se, kako ga je bil tat z neko belo sladčico odpeljal in potem ga v žakelj potisnil in z njim odšel. Kam ga je bil odpeljal, ne vé povedati; le toliko vé, de je veliko mraza terpel, in zavoljo tega je imel eno nogo strašno debelo, ktero so mu prerzali in potem šivali. Ker ni bil dobro zdravljen, ima obé nogi krivi. Taciga je njegov gospodar v Aleksandrijo na prodaj pripeljal, kjer ga je gosp. Olivieri kupil in z drugimi v samostanu OO. frančiškanov imel, dokler se ni priložnost našla, 6. prosenca 1858 ga z drugimi v Evropo prepeljati. Na morji si je naš zamurček veliko mraza vzil, in v nogah zmerznil ter je tako slab v nogah, de komej racá, tudi palčico za podporo ima. Dr. Mavrovič, ki ga zdravi, pravi, de bo moč v nogah zopet zadobil, ali ravno ne bo hodil. V kratkih tednih pride nek gosp. Olivieri v Gorico, in potem se bo kaj zvedilo od rojstniga kraja tega zamurskiga otroka. Kupil ga je gosp. Jožef Marusič, in je nek zanj 42 napoleonov odštel. Stanuje pa pri mestnim kaplanu gosp. Furlanitu, pri katerim gosp. Marusič hrano ima. Fantek je majhin, pa le vender pravijo, de bo že pri 10 letih. Brihten je pa na moč. Arabsko zna, Očenaš, Česenamarijo in Vero zna po arabško, talijansko in fran-

cosko moliti. Tudi za petje ima pripravno gerlo. Toliko za danes od zamurčka, od zamurk pa tole: Ena je že več časa bolehana in je tudi v postelji; pravijo, de je jetična, druga je pa slabiga vida in bi utegnila oslepeti; tako nismo z zamurci v Gorici nič kej preveč srečni.

Postni pridigar v goriški stolni cerkvi je letas O. Arkangel, kapucin iz Mačerate. Jez ga nisim poslušal, pa so bili drugi in so rekli, de bo mož, majhin po postavi, pa velik po glavi.

Med ranjcimi je tudi gosp. Jožef Erjavec, ekspozit pri sv. Tomažu v kamenski fari, umerl 18. grudna za pljučnim prisadam v 50. letu svoje starosti. R. I. P.!

Iz Mehoviga smo prejeli novih družnikov za bratovšino ss. Cirila in Metoda — njih 103; Bog daj, de bi veliko sprosili in sami svoje duše zveličali.

Razgled po kersanskim svetu.

Odbor severinske družbe naznanuje, de se je dosti romarjev oglasilo za Jeruzalem in popotvanje se bo torej napravilo. — Na Dunaji se je učeni profesor Stein s svojo deržino vred vernil iz protestanstva v katoliško Cerkev; ravno tako se je pokatoličil sin holsteinskiga grofa Blome-a Salzan-skiga, ki je od l. 1852 posestnik znamenitih dóber na Ogerskim. — Solnograškemu knezu vikšimu škofu je v Rimu na 7 let izročena tretja stopinja (instancija) v razsojevanji duhovske sodnije v zakonskih rečéh pri vojenstvu. — V neki vasi pri Jaromiru na Českim so stariga duhovna v pokoju močno strašile sanje, de je vidil tramove nad seboj goreti; torej se preseli, in stari častitljivi duhoven čez 15 dni res vidi, de je po polnoči tista hiša gorela in vse poslopje pokoncála, iz kteriga bi bil težko brez škode prišel, ako bi bil tam ostal. — V Komini, bliz Berna, je bil 22. t. m. neki 22letni izraelec g. H., rojen v Pragi, slavno kersen in je dobil ime Frančišk Jožef. — Gimnazija OO. jezuitov v Ternovim na Ogerskim šteje skorej 500 učencov, tedaj nad sleherno drugo gimnazijo v deželi. — V Vičenci je pred nekimi mesci umerl silo bogati vdovi edini sin. Bila je mati zavolj tega vsa prežaljena; zdaj pa ko na tem svetu nikogar svojev nima, bo vse svoje veliko premoženje za vboge in v druge bogoljubne namene obrnila. Tako previdnost Božja vselej v srečo in blagor oberne, kar mi nesrečo imenujemo. Marsikdo utegne imeti svoje otroke kakor malike, indokler le en sam se zivi, ne privoši komu drugimu kej, ce je še toliko bogat, in če so mu njegovi še toliko nevaležni. — Za škofa v „Uomo“ je izvoljen proš pri sv. Korlnu v Milanu, v. č. gosp. Jož. Marzaratti. — Na Angleskim zidajo množico novih katoliških cerkev iz milošine vernikov in zlasti tudi novospobornjenecov. Neki gospod Weggstrosser, ki je se le pred nekaj leti v katoliško Cerkev prestopil, je na svoje lastne stroške katoliško cerkev zidal, pri kteri je zdaj tudi benediktinsk samostan. — „Giornale di Roma“ piše 20. u. m.: Službini časnik bliznje laške deržave naznanuje spis nemškiga nekiga lista, v kterim se terdi, de so sv. Oče prosili Nji veličanstvi avstrijskiga in francoskiga cesarja, de naj bi zadevnih vojaških posád na Rimskim ne le ohranila, temuč jih tudi množila. Nad vsim tem ni ne pike resnice. Derhal obrekovanj, ki se kujejo zoper papeževo vlado, in laži, ki se razširjajo s potuhnjeno dopadljivostjo, storé potrebno, de se sem ter tje ktera v misel vzame, samo zavoljo tega, de opomnimo bravece unih spisov, naj se ne dajo slepiti zmišljarijam, ktere taki razglasujejo, ki ne isejo družiga razun obrekovati sveti Sedež in papeževo vlado. — V Rimu je umerl 7. sveč. kardinal Fieschi, veliki prednik johanitarski, in 5 dni poznejši kardinal Gazzoli; kardinal Savelli pa je nevarno bolan, in še več družih. — V rimskiga poslanca za Brazilijo je izvoljen Mor. Falcinelli, škof v Forli in nadškof atenski i. p. V Forli, kjer je le 4 leta bival, je njegov spomin globoko vtisnjen. Ob koleri l. 1856 je bil prodal konje, voz, srebernino in po-

sobje, de je podpiral ubožne bolnike, ki jim je pogosto sam stregel in jim ss. zakramente delil. Je pa iz benediktinskega reda. — V Jeruzalemu bodo nune „Marije Device sijn-ske“ na podertijah sodnje hiše, kjer je bil Jezus k smerti obsojen, samostan zidale, de se v sredi njega ti vekomaj imenitni ostanki ohranijo. — V Augsburgu je hotlo 6 rokodelskih fantov „nobel“ delati, in so med službo Božjo v kavani pili in puhali. Policija pa jih zasači. Bili so 24 ur zaperti in so mogli še stroške plačati. Zraven tega je slavni magistrat vsakimu mladenču pred 18. letam prepovedal v gostivnice hodite, in tobak piti, tudi sleherni deklici pred to starostjo na ples hoditi. — V Landshutu je neki kmet pokazal, kaj de bahaču ali pa prismodežu vse na misel pride. Pustni četertik pri nekakim plesu je ukazal, njegovimu psu z dvema tucatama mesenih klobás postreči, in ko se je pasje gospostvo gostovalo, so mu mogli godci kratek čas krožiti in gosti. Ti gerda baharija, ti! — V Parizu je umrl 12. u. m. sloviti pridigar O. Ravnian, Bossuet naše dobe. — Visokočastiti weelingski škof, gospod Rihard Whelan, v severni Ameriki, ki so pred nekaj dnevi tudi v Ljubljani bili, so imeli v pričetku svojiga školovanja eniga samiga duhovna; zdaj jih imajo deset. V svoji veliki škofii imajo do 3.000 katolicánov, ki so pa večidel med anglikanci in protestanti raztreseni. Ta katoliški mož so sami škof, fajmošter, učenik in pridigar. Ako jih kdo vpraša, kje de prestolujejo, mu odgovoré: „Sub dio, — pod milim Bogam, kjer in kakor se more!“ Taki škof nas opomnijo davnih apostolskih časov. Prebivavci njih obširniga prostora po velikim delu se niso kerseni. (Blah.) — Maroniški patrijarh, škofje in veljaki maroniški so ponudili Njih cesarski visokosti svitlimu nadvojvodu Maksimilijanu cedroviga lesá za en altar v obljudni cerkvi na Dunaji, in Nj. visokost so blagovoljno sprejeli ta lepi dar. — Iz Carjigrada vé „Osservatore Triest“, de so spisi ranjega vikšiga škofa iz Pere, J. M. Hillereau-a, in spisi Evg. Boré-a, prednika Lazaristov na izhodu, tako zbudili veljavnike in nižji duhovstvo greške nezedinjene cerkve v predmestji Fanaro, de jih je veliko prestopilo v katoliško Cerkev. — V Carjigrad je pred nekaj časam zdrav dospel greški nezedinjeni naslovni škof Benjamin iz Neapolis-a. Bil je dosihmal zavolj svoje naklonjenosti k katoliški Cerkvi v nekim bulgarskim samostanu pripert. Po sredništvu francoskiga poslanca je bil rešen, in cesarski efendi (naučni pečavnik) je greškiga patriarha Cirila odgovorniga storil za njegov prihod v glavno mesto. Škof Benjamin ima kacih 30 let, je bil poprej v atenskih solah in govori razun svojiga materniga jezika turško, latinsko in bulgarsko. Doma je iz Carjigrada, kjer je imel nekaj časa neko prav častno mesto med nezedinjenim greškim duhovstvom. Zdaj ima zelje, v Rimu pred sedežem sv. Očeta in ločnistva v naročje prave Cerkve prestopiti; že je v spoštljivim in vdanim pisanji sv. Očeta te milosti prosil.

Domače duhovne vaje,

svetó živeti in zveličano umreti.

(Dalje.)

Zadostovanje za grehe se kaže v ojstrim življenji. Ta ljubezen do ojstrosti se je pri pravih spokornikih vselej razodevala, ker spokorni človek je sam nad seboj serdit človek, pravi sv. Avgustin. V stari zavezi in tudi perve čase kersanstva se je ta ojstrost prav močno razodevala z jokanjem, s tolčenjem na persi, s postam, z ojstrimi pasovi, s pepeljenjem po glavi, kakor vidimo nad Davidam, pri Nivljanih itd. Pokorivne postave so perve čase kersanstva določevale za vsako pregreho pokorila, ki so dolgo terpele, so bile težavne in sramotivne za grešnike. De pa tudi današnji pri pomanjkanji zunanje in očitne ojstrosti vender

za svoje storjene grehe zadostuješ, o človek, se naj tvoja ojstrost tolikanj bolj na znotranje obrača; bodi zmiren v veselji in razjasnilih, in poterpežljiv v nadlogah svojiga življenja. Tako pokoro je delal Manase. Kdor se pa tako zmérni in primérni ojstrosti ne podverže, on zares nobeniga spodobniga znamenja praviga kersanskiga pokorjenja nad seboj ne kaže; zakaj ta ojstrost življenja ni le svet, temuč je zapoved. Pokora je težaven kerst. Spoved sicer tudi že veljá za del pokorjenja zavoljo svoje priteznosti; vender pa spoved sama ne more nadomestiti tistiga zadostovanja, kakoršniga je pravica v stari zavezi iskala, in ki je bilo primerjeno velikosti, in kakostnosti ter terpežu grehov. Ako tedaj hočeš s pridam govoriti: „O Gospod, bodi mi milostljiv!“ ne smeš biti sam do sebe milostljiv. Naloži si sam pokoro, ki je tvojim napakam in razuzdanostim naravnost nasproti. Šibaj poželjivost in hudobne strasti svojiga mesa s tem, de bežiš pred nevarnostjo in si umakneš tisto, kar mesenosti dopade, in si tako silo in bolečino delaš. Těpi samogoltnost in sladkosnednost s pritergovanjem v vžitku; zlobodravost s samotnostjo; napuh z zaničevanjem in poniževanjem samiga sebe; skopost in lakomnost z milovšino; preklinjavni in bližnjiga objedavni jezik z molitevjo itd. Tako bo tvoja pokora prava pokora, duhovna in telesna pokora, in se smeš zanašati, de boš našel milost ob dnevu ojstre sodbe. (Primeri Neumayr, ascet. Theolog. str. 26 in d.) (D. sl.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. — z —: Hvala! — G. P.: Dobro je. — G. H.: Prav vstreženo. — G. B.: „Lexicon“ je L. naročil in ga bote dobivali, kakor želite.

Mili darovi.

Za afrikanski misijon:

G. St. Š. v prid svoje zamurske hčere v Gondokori 10 gold. — S Studenca 52 gold. bratovskega denara. — Starološka občina za Jurja Prifarčana v Hartumu 41 gold. — Visokočast. gosp. A. Č. sploh v prid misijona 30 gold. — Iz Šent-Kancijana bratovskega denara 5 gold.

Duhovske zadeve.

V Ljubljanski škofii. Umerli so: Beneficiat v Hrastju, g. Jan. Siherl 15. u. m.; vpokojeni farni vikar v Sorici, g. Jan. Mulej, v Selcih 24. u. m.; vpokojeni fajm. in petdesetletni mašnik lavantinske škofije, g. Jož. Pagon, l. t. m., v Ljubljani. R. I. P.!

Farna vikarija Godovič je po odpovedi izpraznjena in prošnje za njo do Njih milosti, visokočastitljiviga ljubljanskega kneza in škofa se od 23. u. m. navadno oddajajo.

V teržaški škofii so naslednje premene čč. gg. duhovnov: Domin. Tomaro pride za duh. pom. v Umago; Jak. Bokatič v Isolo; Fr. Lazar v Novako; Mat. Supljina v Pazen; Mih. Zupančič v Antiujano; Jan. Okorn v Hrušico; Ant. Stiglič v Lavrano. Umerli so v. č. in čč. gg.: Jak. Černe, korar v Terstu; Jan. Favento, in Jan. Degrassi, korarja v Koprju; Ant. Ješ, duh. pom. v Lokvi. R. I. P.! Oboja korarija je razpisana; s poprešnjo je sklenjena čast. fajmoštra in (juxta Concord. art. XXIII. ad norm. Conc. Trid., Sess. 24., c. 8 de Ref.) tudi služba spokorničarja (Poenitentarii); z drugo pa (ex praeser. ejusd. Conc. Trid., Sess. V., c. 1 de Ref.) služba bogoslovnika (Canon. Theologalis.) Tudi fara Šmarje je razpisana. Za vse troje se jemljejo prošnje do 24. t. m. Pervo korarstvo je osebno in ga deli deržina Manzini, drugo pa je c. k.